

Elke morgen vertrekken meer dan één miljoen Vlaamse kinderen naar school. Ze gaan te voet (14 %), met de (brom)fiets 29 %, de schoolbus (6 %) of het openbaar vervoer (18 %). Steeds meer ouders (22 %) brengen hun kinderen met de auto naar school. Ze zijn ongerust. **Bang** dat hun kind wat overkomt op weg naar school. Die weg wordt steeds drukker, de chaos aan de schoolpoort alsmaar groter.

Elke dag zijn in België vijf kinderen tussen vijf en twaalf jaar betrokken bij een verkeersongeval. Van het totaal aantal dode of ernstig gewonde voetgangers is één op de vier een kind jonger dan veertien jaar. Eén op de drie dode of ernstig gewonde fietsers is tussen tien en negentien jaar. De meeste ongevallen gebeuren op weg naar school. 's Morgens tussen acht en negen uur, na schooltijd tussen vier en zes uur.

één kind per dag

Elk jaar neemt nu het aantal verkeersslachtoffers bij ons af. De jongste vijf jaar daalde het aantal dode en zwaargewonde kinderen (tot veertien jaar)

in het verkeer met meer dan een vierde. Toch is België in Europa het land waar de meeste kinderen in het verkeer sterven of zwaargewond raken: **één kind per dag**.

In Nederland is de weg naar school de helft veiliger.

Alle ouders vinden dat de weg naar school veilig moet zijn. Samen met hun kind en de school werken veel ouders daar ook aan.

Kijkt u even op bladzijde zes (en soms ook even naar links en rechts)?

Uw kind moet toch ook elke dag de straat op.

**EEN SCHOOL
VOOR OUDERS** p. 2-3

**«IK ZOU GEEN LERAAR
WILLEN ZIJN»** p. 4-5

**KIND IN HET
KEGELSPEL** p. 6-7

Ingrid (44) studeert Frans. Uit interesse, omdat ze graag naar Frankrijk reist. En om zich op het werk beter uit de slag te kunnen trekken aan de telefoon. Maar ook een beetje om Pieter te helpen. Die heeft problemen met Frans op school.

Ingrid is niet alleen. Een op de vijf Belgen volgt een of andere cursus: avondschoon, taalleergangen, namiddagcursus, postordercursus. In onze maatschappij voelen vele mensen de noodzaak tot bijscholing, omscholing, specialisatie, voortdurende en algemene vorming. We leven in een **lerende maatschappij**.

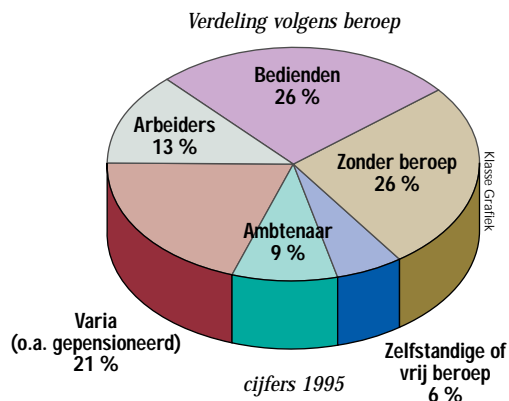
Voor de prijs van een

1996 is zelfs het Europees jaar van het levenslang leren. Studeren is voor velen een bron van energie. Ze doen het gewoon uit interesse. Om mee te zijn met wat er rondom gebeurt. Of ze moeten omwille van hun werk. Ze bereiden zich voor op een examen of een promotie. Of ze willen de kinderen helpen bij hun studie.

De klasgenoten, wie zijn ze?

Iedereen volgt afstandsonderwijs: ongeveer de helft mannen en de helft vrouwen, universitair en zowel als mensen die alleen basisonderwijs hebben gevolgd. Er is een cursus op ieders maat.

M. Ingrid
 Lotelingstraat 135
 2912 Heizen

GRATIS LEREN

Ja, ik ontvang graag de gratis brochure «Verder leren» met het hele aanbod van afstandsonderwijs.

Naam: _____

Adres: _____

klasse

Kleef de bon op een briefkaart en stuur hem naar:
 Departement Onderwijs - Afstandsonderwijs -
 Koningsstraat 67 - 1000 Brussel - ☎ 02-211 43 22 -
 fax 02-211 44 82

Vloeiend Frans spreken in vier weken. Dat zou iedereen wel willen. En als u de reclame moet geloven van allerlei bedrijven, kan dat ook. Ze beloven veel voor veel geld. Maar u weet ook wel dat u zonder inspanning te leveren geen computer leert gebruiken of Spaans leert spreken. Op een ernstige manier leren, op uw ritme, thuis en voor de prijs van **een postzegel**. Het kan. Het departement Onderwijs heeft zo'n school voor u: het afstands-

onderwijs.

De schoolbank staat bij u in de huiskamer.

Het afstandsonderwijs gebruikt schriftelijk materiaal, dat u thuis doorneemt. U bepaalt zelf hoe vaak, wanneer en hoe snel u studeert.

De begeleidende leerkrachten kijken taken na en voorzien ze van commentaar en goede raad. Het kost u wel enige tijd en moeite. De cursus krijgt u trouwens nooit in zijn geheel. Elk volgend deel komt pas als u uw huistaak hebt opgestuurd.

Er worden geen speciale toelatingsvoorwaarden gesteld. Uw interesse is de maatstaf. Inschrijven kan op om het even welk moment van het jaar.

Er zijn geen examens. De cursussen vormen echter wel een goede voorbereiding op de examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vast Weringssecretariaat.

Het afstandsonderwijs is volledig gratis. U betaalt alleen de postzegels voor de briefwisseling en soms een handboek.

Jaarlijks schrijven ongeveer 25.000 volwassenen zich in voor een van de vele mogelijke cursussen. Dat maakt het afstandsonderwijs meteen de grootste school van ons land.

De cursussen hebben een stijgende moeilijkheidsgraad: basisniveau, lager secundair, hoger secundair en universitair. Ze staan op niveau, zijn goed samengesteld en origineel.

Wat kunt u volgen?

Talen: Nederlands; Frans; Engels; Duits; Spaans; Italiaans; Latijn; Grieks (oud)

Wiskunde: moderne wiskunde; moderne wiskunde voor ouders

Handel/bedrijf/administratie: economie; maatschappelijke en economische problemen; veiligheid, gezondheid en verfraaiing van werkplaatsen; beginselen van het grondwettelijk en administratief recht; begroting en comptabiliteit van overheidsdiensten; samenvatting en commentaar; grondwettelijk recht; administratief recht; internationale betrekkingen

Computer/informatietechnologie: informatica; informatica en programmeren

Wetenschappen: biologie; fysica; scheikunde; aardrijkskunde; geschiedenis; culturele evolutie

Techniek: elektriciteit; mechanica; meetkundig tekenen

Talen voor PC: Engels basis; Frans basis; Engels business

Geheugentraining

Richtinggevende cursus Nederlands

« Weer vakantie,

«Voor geen geld van de wereld zou ik in hun schoenen willen staan», vertelt Maria ons. Zij heeft drie kinderen (Dennis, Jana en Evert) en haar handen meer dan vol. Bert, vader van Evelien en Lieselot, ziet het anders. Hij is soms jaloers op leerkrachten: werken van halfnegen tot vier en veel vakantie. «Ja, ik wil wel eens ruilen». Weten ouders echt wat leerkrachten doen?

De leerkrachten zelf hebben het gevoel dat ze steeds meer tijd steken in taken van ouders: opvoeden tot verdraagzaamheid, weerbaarheid, zelfstandigheid... Dat komt extra bij hun eerste opdracht: lesgeven. Vaak voelen ze zich overvraagd. Bovendien steken leerkrachten de jongste vijf jaar meer tijd in het begeleiden van problemen bij kinderen. Daar willen ze zich ook graag voor bijscholen. Maar leerkrachten doen nóg meer. We bezoeken hun werf.

Muren verven

Anja steekt veel energie in haar kleuterklasje. Het is er trouwens best gezellig. Tijdens de vakantie heeft ze de muren nog een lijke verf gegeven. **Niet dat ze dat moest doen**, maar als zij het niet doet... Vandaag is Lise ziek. Ze zou een paar weken afwezig zijn. Dat vertelden haar ouders gisteravond aan de telefoon. Vorig schooljaar was ze ook regelmatig afwezig, hoort ze van een collega. Na de begeleiding van de schoolrij om vier uur wipt Anja er even binnen. Met de groeten van de hele klas en een klein cadeautje.

Met de bus

Voor meester Luc van het vijfde leerjaar begint de dag heel vroeg vandaag. Deze week heeft hij schoolbusbegeleiding. **Om zeven uur** pikt de schoolbus hem thuis op. Na schooltijd gaat hij opnieuw de bus in. Hetzelfde traject, in tegenovergestelde richting. In het beste geval is hij om zes uur thuis. Dan moet hij nog verbeteren en lessen voorbereiden. Tijdens de middagpauze is er leerlingenbespreking. Daar heeft hij nog wat voorbereiding aan: evaluatiefiches invullen, de leerlingendossiers vervolledigen... Maar de leerlingen hebben recht op goede begeleiding. En daar wil meester Luc alles voor doen. Alleen die administratie is er voor hem te veel aan.

Op de stelling

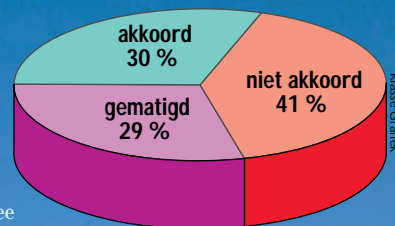
Misschien komt u op school niet verder dan de poort of de kassa. Misschien kent u de leerkrachten alleen maar van het oudercontact of herkent u hen alleen met hun **keukenschort** aan tijdens het schoolfeest. Sommige scholen doen meer. Ze nodigen bijvoorbeeld ouders uit om mee les te volgen. Zo krijgen die hoogte van wat leerkrachten allemaal doen. In het decembernummer van **KLASSE Voor Leerkrachten** gaat het over de taakbelasting van de leerkracht. Leerkrachten klagen er onder andere over dat ze meer en meer taken van de ouders doorgeschoven krijgen: agressie kanaliseren, problemen opvangen, gewone vaardigheden bijbrengen, opvoeden... Tijd om het daar eens over te hebben?

meneer? »

Ik vind het opvoeden van mijn kind een te zware taak om alleen te doen. De school moet mij hierin helpen.

De vraag aan 500 ouders:

30 % van de ouders vindt de opvoeding van zijn kind een te zware taak om alleen te doen. Zij vinden dat de school daar een belangrijk aandeel moet in hebben. 41 % gaat daar niet mee akkoord. «Wij ervaren de opvoeding van ons kind niet als een té zware taak. Wij doen ons werk en de school doet wat zij moet doen.» 29 % van de ouders stelt zich veeleer gematigd op.

Meer dan mijn vak

Gerda telt haar uren voor de school niet. «Voor mij is het belangrijk dat de leerlingen ervaren dat ik meer ben dan een leerkracht». Tijdens de middag-pauze sport ze met hen. Zo moeten ze niet op de speelplaats blijven rondhangen. Elke middag is de zaal te klein. Na vier uur geeft ze regelmatig wat extra les voor leerlingen die het wat moeilijker hebben. Dat hoeft ze niet te doen. Maar ze boekt wel goede resultaten. Spijtig dat de ouders die extra lessen

vanzelfsprekend vinden. Ook voor leerlingen die weinig inspanningen leveren. Dan heeft ze zin om ermee op te houden. Dan doet ze alleen nog wat ze écht moet doen.

Overuren

Bert geeft les in het tweede jaar secundair. Het is een van die rotdagen vandaag, vindt hij. Veel te druk en dan nog op een maandag. Vanavond is er oudercontact van zes tot acht. Maar hij kent dat. Dat wordt vlug tien uur. Waarom kan dat niet tijdens de schooluren? Problemen zijn er trouwens genoeg in de klas. 't Zal wel weer de schuld van de leerkrachten zijn. En dan wil de directeur nog eens dat hij naar de nascholing gaat: «Nieuwe media in de klas». U raadt wanneer. Op woensdagmiddag natuurlijk. **Of hij dan niets beters te doen**

Wat moet een leerkracht doen?

Er is veel idealisme op school. Gelukkig maar. Het Hoger Instituut voor de Arbeid berekende dat leerkrachten in het kleuteronderwijs gemiddeld 40 uren per week presteren. In het lager onderwijs is dat 42 uren. In het secundair onderwijs loopt dat op tot gemiddeld 44 uren per week. Sommige leerkrachten voelen dat ze te veel taken op hun rug geschoven krijgen. Daarom is de overheid begonnen met *functiebeschrijvingen* voor onderwijzend personeel in de lagere school en het secundair onderwijs. Daarin staat wat leerkrachten minimaal moeten doen en wat niet echt behoort tot hun opdracht (maar wat ze wel mogen doen als ze dat willen). Wat mag de schooldirectie vragen aan de leerkracht en wat niet?

De taken kunnen voor elke leerkracht anders liggen.

De **jongste vijf jaar** steekt twee derde van de leerkrachten meer tijd in het begeleiden van leerlingen met problemen. Hoe jonger de leerlingen, hoe groter de stijging. Daarnaast kruipt er nog veel meer tijd in allerlei vormen van overleg en in nascholing. Ook een waaiertje van extra-activiteiten vraagt van de helft van de leerkrachten meer tijd. Voor lesvoorbereiding valt het nogal mee. Twee derde steekt daar evenveel of minder tijd in dan vroeger.

Vanaf september kunnen basisscholen de functiebeschrijvingen geleidelijk uitproberen. Het is wel tot 2002 wachten vooraleer alle scholen ervoor klaar zijn. Dan kunnen leerkrachten en directies ook geëvalueerd worden: doen ze hun job goed of niet? Dat gebeurt in elk beroep. Dus ook op school.

«Ons Leven is totaal

«Het is nu vijf jaar geleden, maar het is alsof het gisteren was. Het was een stralende dag. De eerste dag na de paasvakantie. 's Anderendaags zou Jamie elf jaar worden. Die ochtend brachten we hem met de auto tot aan de schoolpoort. Dat deden we altijd als de auto vrij was. 's Middags gingen we hem dan halen om thuis te eten. Omdat de auto die namiddag niet vrij was, vertrok Jamie met de fiets terug naar school.

Na de avondstudie reed hij met de fiets naar huis. Hij moest één drukke straat oversteken. Knipperlichten en een bord met «Rij voorzichtig, voor onze kinderen» waarschuwen de automobilisten. 's Middags en na schooltijd helpen leerkrachten van de school daar. Zo kunnen de kinderen veilig over. **Na de avondstudie** is er niemand om te helpen. Jamie werd door een snelle auto op het zebrapad aangereiden en tientallen meters verder geslingerd. Hij was op slag dood.

Onze wereld stortte in. Dit kon niet waar zijn. Je leest dit wel eens in de krant, maar waarom moest dit met ons kind gebeuren? Waarom hadden we hem met de fiets laten gaan? Waarom was hij niet thuis komen leren? Ons leven is totaal veranderd. Jamies dood bracht verbittering in ons gezin, ook bij de andere kinderen. Niets is hier nog hetzelfde. Alleen ons huis. We kijken met heel andere ogen naar het leven. We zijn zelf ook nog voorzichtiger gaan rijden. Het is toch altijd iemands kind daar op straat!»

Gerrit en Liliane zijn nu contactouders voor Ouders van Verongelukte Kinderen (OVK). Ze steunen ouders die hun kind in het verkeer verloren hebben. Dat geeft hun leven opnieuw zin. Het centrale nummer van OVK is 02-778 22 11.

Omgevallen

Kinderen moeten naar school, de jeugdbeweging, de muziekklas, het zwembad. Ouders kunnen hen niet altijd begeleiden. Ze moeten alleen de straat op. Vaak voor ze tien jaar zijn. Als ouder bent u ongerust. «Het is allemaal vlug gebeurd.» Als autobestuurder maakt u er zich vaak druk in. Kinderen spelen op straat en reageren onvoorspelbaar. Ze zijn niet aandachtig, worden door alles en nog wat afgeleid.

Bij ongevallen met jonge fietsers en voetgangers, gaan vaak de kinderen zelf in de fout. Als ouder bent u voorzichtig voor **uw eigen kind**: u laat uw kind tijdig vertrekken, kiest voor hem de veiligste weg, laat hem uit de auto stappen aan de kant van de huizenrij, kijkt zijn fiets regelmatig na... Bent u even voorzichtig voor andere kinderen als u zelf in de auto zit?

veranderd»

Gevaarlijk spel

Geen enkele ouder stuurt zijn kinderen zomaar alleen de straat op. Ze leren hen eerst veilig oversteken. Ze leren hen ook veilig fietsen. Veel ouders sturen hun kind al vlug alleen het verkeer in. Vaak omdat het niet anders kan.

Volgens professor *Jan Pauwels* (KU Leuven) zijn kinderen pas vanaf **acht jaar** in staat om het juiste moment in te schatten bij het *oversteken* van de straat. Het gaat hier dan om een eenvoudige verkeerssituatie: één auto die van één kant komt. In het echte verkeer zijn de oversteektaken ingewikkelder. Daar is een kind pas klaar voor op **tien à twaalf jaar**.

Een jonge *fietser* kan pas de straat op als hij zijn fiets automatisch bestuurt (stuurvaardigheid): zonder aan stuur en pedalen te denken. Dan moet hij nog veel oefenen op straat. Die stuurvaardigheid is pas ontwikkeld bij **tien- tot twaalfjarigen**. Een zware boekentas maakt fietsen nog moeilijker.

Dit zijn **gemiddelden**. Alles heeft met oefening te maken. En daar, zegt prof. Pauwels, hebben kinderen in de eerste plaats hun ouders voor nodig. «Kinderen die vaak met hun ouders in het verkeer oefenen, kunnen vlugger zelfstandig de straat op.»

De hond

Veilige wegen maken? Dat begint met verkeersonderricht aan kinderen. Dat krijgen ze ook, op school. 25 minuten per week in de lagere school. In de secundaire school hangen de initiatieven af van school tot school. Maar in de klas en in de school is er geen verkeer. **Ouders moeten met hun kinderen de straat op**. Hen laten zien wat ze op school hebben geleerd. Gewoon op weg naar de bakker, de krantenwinkel, uit met de hond. Ook op weg naar school. Zij geven het goede voorbeeld. Ook al ouders gezien aan de schoolpoort die een rood licht negeren om hun kind toch nog op tijd in de school te krijgen? Of op het fietspad stoppen of dubbel parkeren?

Ouders zijn bekommerd om hun kinderen in het verkeer. Ze maken met de school samen graag werk van een veilige schoolomgeving.

De ondersteuningscentra voor ouderverenigingen hebben daar ervaring mee en kunnen helpen.

Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (KOOGO) - Ravensteingalerij 27 bus 8 - 1000 Brussel - ☎ 02-512 88 74 - fax 02-502 12 64.

Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs (ROGO) - J. De Lalaingstraat 28 - 1040 Brussel - ☎ en fax 02-234 58 68.

Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV) - Guimardstraat 1 - 1040 Brussel - ☎ 02-511 65 05 - fax 02-514 33 21.

Waar u nog terecht kunt:

Verkeerspedagogisch Instituut - Spinnersstraat 29 - 8800 Roeselare. (Gespecialiseerd in schoolverkeer en verkeerseducatie). U kunt elke werkdag hun verkeers-telefoon raadplegen tussen 8 en 20 uur: ☎ 051-21 04 17.

Langzaam Verkeer - Minckelerstraat 43 A - 3000 Leuven - ☎ 016-23 94 65 - fax 016-29 02 10. (Geeft advies en begeleidt groepen die willen werken aan een verkeersveilige(r) omgeving).

Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid - Haachtsesteenweg 1405 - 1130 Brussel - ☎ 02-244 15 11 - fax: 02-216 43 42. (Informeert en doet aan onderzoek).

Vlaamse Stichting Verkeerskunde - H. Consciencestraat 1 - 2800 Mechelen - ☎ 015-44 09 21 - fax: 015-44 09 98. (Zorgt voor opleiding, bijscholing en permanente vorming).

GRATIS TIPS

Brengt u de kinderen zelf naar school of gaan ze te voet, met de fiets, met de bus of tram? In de brochure «*Veilig naar school, tips voor ouders*» staan tientallen tips. Met deze bon krijgt u ze gratis toegestuurd.

Ja, ik krijg «*Veilig naar school, tips voor ouders*» graag gratis toegestuurd.

Naam: _____

Adres: _____

Kleef de bon op een briefkaart en stuur hem naar het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid - Haachtsesteenweg 1405 - 1130 Brussel.

5

[Snoepen moet]

Anja mag snoepen in de klas. Of liever: ze moet soms snoepen in de klas. Ze lijdt aan diabetes, of suikerziekte. Haar lichaam maakt te weinig of geen insuline. Insuline zorgt ervoor dat suiker, onze belangrijkste energiebron, door onze cellen wordt opgenomen. Anja weet dat sinds ze in het zesde leerjaar zit. Nu spuit ze zich enkele keren per dag in met insuline. Bovendien controleert ze regelmatig het suikerpeil in haar bloed. Gewoon tijdens de les. Als er te veel suiker is, moet ze drinken of even gaan plassen. Is er te weinig suiker, dan voelt ze zich prikkelbaar en duizelig. Ze snoept vlug wat of drinkt iets zoets. Om het evenwicht goed te bewaren houdt ze zich aan een strikt dieet. Eén op de duizend kinderen lijdt aan suikerziekte. Turnen, schooluitstapen, reizen... geen probleem. Ze kunnen op een heel gewone manier deelnemen aan alle activiteiten op school. Dat vraagt wel een goede begeleiding. Vooral bij jonge kinderen moet de leerkracht bijspringen bij het inspuiten en bij de controle. Ouders kunnen

directie en leerkrachten van de school beter tijdig inlichten. Suikerziekte op school hoeft helemaal geen probleem te zijn. Een kwestie van erover praten. *Ouders op zoek naar begeleiding kunnen altijd terecht bij Ouders van Diabeteskinderen - Hertenaan 19 - 9120 Melsele - ☎ 03-755 48 83 en Oude Hoevestraat 7a - 3020 Herent - ☎ 016-48 85 65.*

4 / 10

2

Prentjes zoeken

Prentjes zoeken, iemand interviewen, sommen of een opstel maken. Kinderen hebben ook thuis nog wat schoolwerk. Sommige dagen heel veel. Soms weken helemaal niets. Ouders klagen wel eens. Bovendien weten ze niet of ze moeten of mogen helpen. Laat staan hoe.

Vele scholen werken daarom een **huiswerkbeleid** uit. Leerkrachten maken dan onderling afspraken. Hoe vaak geven ze huiswerk? Wisselen ze oefenen leertaken af met praktijkwerk? Welke leraar geeft wanneer huiswerk? Ouders worden daarover geïnformeerd. De scholen doen bovendien zelf inspanningen om ouders te coachen over de manier waarop ze huiswerk thuis kunnen begeleiden. Iets om met de school van uw kind (via het oudercomité) over te praten?

3

Gratis vakantie

We krijgen veel post, maar dat éne briefje van u ontbreekt nog. Wat vindt u eigenlijk van dit blad? Waarover zouden we volgens u eens een artikel moeten schrijven? Hoe kijkt u als ouder naar het onderwijs? Wordt u er voldoende bij betrokken? Hebt u nog andere vragen over opvoeding en onderwijs?

Schrijf uw mening, uw vragen en uw **kritiek** op een kaartje of een briefje. Wij houden er rekening mee, al kunnen we natuurlijk niet alles oplossen. Maar we doen ons best. Bovendien wordt uw medewerking beloond. Tien families kunnen een **gratis weekendverblijf** winnen in een Limburgs vakantieoord. Met het hele gezin. We loten de tien winnaars gewoon uit de brieven of kaartjes die ons vóór 15 januari 1997 bereiken. De enige voorwaarde: uw mening geven. De winnaars krijgen een brief van ons.

Schrijven naar **KLASSE VOOR OUDERS (MIJN MENING)** - Koningsstraat 138 - 1000 Brussel.

Tienduizenden reacties heeft **KLASSE VOOR OUDERS** gekregen voor de aanvraag van gratis boeken en brochures. U was daarbij en zit nog op uw honger? Even kijken of u nog mag hopen.

• Na het eerste nummer vielen er twintigduizend bons binnen voor de **Gids voor Gezinnen** en nog meer voor de gratis **spellinggids**. **Iedereen** wordt bediend. Dat is ons beloofd. De **Gids voor Gezinnen** is zelfs in herdruk. Een kwestie van geduld dus.

• De **winnaars** van de honderd gratis exemplaren van **Hoe help ik mijn kind slagen op school** (Luc Vandebroek) en **Zorg goed voor jezelf** (Refleks) uit het oktobernummer hebben hun boek gekregen. U kunt die boeken nog wel bestellen. Het eerste boek (595 fr.) kunt u bestellen op ☎ 070-23 30 03, het tweede boek (300 fr.) op het nummer ☎ 03-239 29 83.

• (Nog) niets gewonnen? Blijven proberen. A propos, er komen veel reacties binnen met voorstellen om de **boekentas lichter** te maken. Wie nog een boeken- of platenbon wil, moet zich reppen. Heel veel scholen melden ons alvast dat ze samen met de ouders een actieplan uitwerken rond de zware boekentas. De jonge ruggen danken u.

